

Josep Pla i els artistes, una mirada literària

nuvol.com/art/josep-pla-i-els-artistes-una-mirada-literaria-196927

Art

GALERIES

Fins al 30 d'octubre la Fundació Josep Pla acull l'exposició "De Palafrugell a París. 1913-1925"

Josep Maria Cortina

30/07/2021

La Fundació Josep Pla presenta a la seva seu, al carrer Nou de Palafrugell, l'exposició **De Palafrugell a París 1913-1925** que tracta en profunditat les relacions que l'escriptor va establir en aquells anys amb els artistes de la seva generació.

El bust de Pla, de Josep Dunyach, a la sala d'exposicions | Foto: J. M. Cortina

Aquesta exposició és, de fet, una investigació en profunditat sobre les relacions que el jove periodista, de només 18 anys, que acaba els seus estudis a Barcelona i s'incorpora a la professió, estableix al llarg del període 1913 al 1925 amb el món dels artistes plàstics que l'envolten. Es tracta d'un treball d'investigació en profunditat que ha realitzat amb gran rigor la comissària de l'exposició, **Mariona Seguranyes**.

Com ella mateixa assenyala: "Podem afirmar que aquests són els anys claus, embrionaris d'una part important del que seran més tard els textos dels seus *Retrats de Passaport* i *Homenots* dedicats als artistes". Les fonts més utilitzades són escrits de la correspondència, cartes, postals i articles publicats per Pla que ens permeten espigolar les relacions entre tots ells i alhora endinsar-nos en les preferències i concepcions estètiques de l'escriptor.

Mariona Seguranyes davant de “La noia dels préssecs” de Joaquim Sunyer | Foto: J.M. Cortina

Paral·lelament s’ha fet també una tasca de recollida, modesta, però molt acurada, d’obres dels artistes que influïren en Pla. Podem veure una tria d’una vintena de dibuixos, pintures i escultures de reconeguts artistes d’aquells anys com Francesc Gimeno, Ignasi Genover, Enric Casanovas, Joaquim Sunyer, Manuel Humbert, Pere Pruna o Manolo Hugué, entre d’altres.

La història comença el 1913 quan arriba a Palafrugell **Joan Baptista Coromina** per dirigir l’Escola Menor d’Arts i Oficis de la població que, recordem, en aquells anys tenia una gran vitalitat deguda a la indústria del suro. Coromina introdueix Pla en l’entorn noucentista gironí i especialment el posa en contacte amb l’arquitecte **Rafael Masó**. Pla i Coromina valoren especialment l’obra del pintor **Francesc Gimeno** un paisatgista que amb les seves pintures de l’Empordà i les seves cales realment enamora a Pla.

Sa Tuna. Francesc Gimeno 1916

Pla es desplaça de seguida a Barcelona i allí participa en la famosa tertúlia del doctor **Joaquim Borralleras** a l'Ateneu Barcelonès i freqüenta també el Cercle Artístic. Així amplia considerablement el seu cercle de relacions amb artistes com **Enric Casanovas**, **Manuel Humbert** o **Ricard Canals** entre d'altres. Ja a París, on arriba el 1920 i on passa considerables dificultats econòmiques com a corresponsal de *La Publicidad*, comparteix tertúlies i habitatge amb nous artistes catalans que viuen a París: Pere Ynglada, Enric Cristòfor Ricart, Domènec Carles, Josep Mompou, entre d'altres; i també amb l'influent col·leccionista **Lluís Garriga** que va comprar una important col·lecció d'obres de Joaquim Sunyer.

D'aquesta estada a París, on naturalment estava en contacte amb totes les noves corrents estètiques d'aquells anys, i dels texts, articles i opinions que se'n deriven, s'arriba a la conclusió que Pla, aplica el seu tarannà fermament conservador també a la seva visió de l'art. Com apunta Seguranyes en el seu text "Pla no pot renunciar al seu classicisme tot seguint la seva tesi i negant-se a qualsevol possible influència de la modernitat europea". Per exemple, el cubisme tan potent en aquelles dates a París, mereix comentaris irònics i personatges com Miró també són objecte de valoracions molt poc elogioses.

Pel que fa a les obres, procedents la majoria de col·leccions particulars, és difícil destacar-ne algunes, però a títol personal a mi m'han agradat particularment la *Sa Tuna* de Francesc Gimeno, l'Autoretrat de Lluís Medir, la *Calella* d'Ignasi Genover, la *Noia parisenca* de Manuel Humbert i la *Nena dels préssecs* de Joaquim Sunyer. En conjunt una exposició molt treballada i interessant, humil, de petites dimensions, però que fa realitat l'adagi que diu que "al pot petit hi ha la bona confitura".

Qui vulgui aprofundir en aquesta exposició ha de consultar el magnífic catàleg que s'ha editat i on, a més de la reproducció de les obres i materials de treball utilitzats, s'exposen amb tota mena de detalls les tesis que hem tractat de resumir en aquestes línies.

Fes-te subscriptor de Núvol

Suma't al digital de cultura i gaudeix d'un munt d'avantatges

- Participa en sortejos setmanals i guanya llibres
- Rep la revista anual en paper
- Accedeix a la Biblioteca del Núvol
- Aconsegueix descomptes culturals

Subscriu-t'hi ara!

Fundació Josep Pla

